

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Janusz KOCHANOWSKI

RPO - 588086 - I/08/AB

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, dnia 2 października 2008 r.

Pani

Katarzyna Hall

Minister Edukacji Narodowej

al. Szucha 25

00-918 WARSZAWA

Wielce Szanowna Pani Minister

Ponad miesiąc temu kilka milionów uczniów i nauczycieli rozpoczęło nowy rok szkolny. Jako Rzecznik Praw Obywatelskich wyrażam nadzieję, że będzie to rok wyjątkowej pracy nad jakością polskiej edukacji. Gwarantowane przepisami Konstytucji prawo do nauki oznacza bowiem możliwość edukacji na najwyższym poziomie, przez co rozumie się m.in. równy dostęp do wykształcenia, właściwą organizację oraz efektywne wykorzystywanie zajęć lekcyjnych, a także bezpieczne i higieniczne warunki nauki. Mając powyższe na uwadze, pragnę zwrócić uwagę Pani Minister na nierozwiązane do tej pory problemy sygnalizowane w kierowanych do mnie skargach w roku szkolnym 2007/2008.

1. Egzaminy gimnazjalne.

W wystąpieniu z dnia 24 kwietnia 2008 r. (znak: RPO-588086-I/08/KJ), zwróciłem uwagę na sytuację uczniów tych szkół, w których nauczyciele języka polskiego nie przerobili żadnej z dwóch lektur, do których odnosiło się wysoko punktowane pytanie w części humanistycznej egzaminu gimnazjalnego. W konsekwencji uczniowie ci zostali pozbawieni możliwości kształcenia

w renomowanych szkołach średnich. W piśmie kierowanym do Pani Minister zwróciłem się z prośbą o rozważenie możliwości zorganizowania ponownego egzaminu, dla tych uczniów, którzy wyrażą wolę jego poprawy. W odpowiedzi Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej - Pan Zbigniew Marciniak, poinformował mnie o propozycjach rozwiązania zaistniałej sytuacji. Mowa tu o objęciu indywidualną opieką kuratorów tych uczniów, którzy nie udzielili odpowiedzi na pytanie nr 32 oraz przyznaniu poszkodowanym absolwentom specjalnych zaświadczeń o nieomówieniu wymaganych na egzaminie lektur. Po zapoznaniu się z propozycjami Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz po analizie kierowanych do mnie skarg, ponowiłem wystąpienie w tej sprawie, zwracając uwagę, że proponowane rozwiązania - jako nieprecyzyjne i ogólnikowe nie mogą przynieść oczekiwanych efektów. Jednocześnie zwróciłem się z prośbą o poinformowanie mnie o planowanych działaniach mających na celu uniknięcie podobnych nieprawidłowości podczas kolejnych sesji egzaminów (kopia pisma z dnia 11 czerwca 2008 r. w załączeniu). Niestety, do chwili obecnej nie otrzymałem odpowiedzi na ostatnie wystąpienie w przedmiotowej sprawie.

2. Obniżenie wieku obowiązkowego nauczania.

Jako Rzecznik Praw Obywatelskich z uwagą obserwuję przygotowania Ministerstwa Edukacji Narodowej zmierzające do objęcia obowiązkiem szkolnym dzieci w wieku lat sześciu. Po analizie napływających do mnie skarg rodziców dzieci uczęszczających dziś do przedszkoli, zwróciłem się do Dyrektora Departamentu Kształcenia Ogólnego i Wychowania Ministerstwa Edukacji Narodowej z uprzejmą prośbą o udzielenie informacji na temat szczegółowej koncepcji przygotowywanej reformy, a także odpowiedź na pytanie - na jakim etapie znajduje się obecnie proces przygotowywania szkół i placówek oświatowych do przyjęcia i kształcenia dzieci w wieku lat sześciu (kopia pisma nr RPO-580628-I/08/AB z dnia 17 marca 2008 r. w załączeniu). Niestety, pomimo ponownienia wystąpienia w dniu 1 lipca 2008 r., do chwili obecnej nie otrzymałem odpowiedzi w tej sprawie.

3. Lekcje łączone w publicznych szkołach podstawowych w gminach wiejskich.

W ubiegłym roku szkolnym otrzymałem skargi rodziców dzieci uczęszczających do publicznych szkół podstawowych w gminach wiejskich dotyczące problemu tzw. lekcji łączonych tj. wspólnych zajęć dydaktycznych, podczas których naukę pobierają uczniowie starszych i młodszych klas tej samej szkoły. W związku z powyższym, zwróciłem się do Dyrektora Departamentu Kształcenia Ogólnego i Wychowania Ministerstwa Edukacji Narodowej z uprzejmą prośbą o udzielenie informacji na temat przyczyn opisanego stanu rzeczy, a także odpowiedź na pytanie - na ile sygnalizowane zjawiska rzutują na efektywność procesu edukacji oraz czy i jakie działania naprawcze zostały w tej sprawie podjęte (kopia pisma nr RPO-581323-I/08/AB z dnia 27 marca 2008 r. w załączeniu). Niestety, pomimo ponownienia wystąpienia w dniu 1 lipca 2008 r., pismo to również pozostało bez odpowiedzi.

W związku z powyższym, a także mając na uwadze dbałość o jakość polskiej edukacji, w oparciu o art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o *Rzeczniku Praw Obywatelskich* (Dz. U. z 2001 r. Nr 14 poz. 147 ze zm.), zwracam się do Pani Minister z uprzejmą prośbą o spowodowanie przyśpieszenia udzielenia odpowiedzi w powyższych sprawach. Ponadto będę zobowiązany za poinformowanie mnie o pracach legislacyjnych prowadzonych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, które zakresem przedmiotowym obejmują poruszone w niniejszym piśmie problemy.

Łączę wyrazy szacunku

/-/ Janusz Kochanowski